

OLIMPIADA WIEDZY BIOLOGICZNEJ
II ETAP 23 marca 2019 r.

Imię i nazwisko:

Przeczytaj uważnie wszystkie zadania. Test składa się z 50 zadań zamkniętych. W zadaniach zamkniętych za każdą prawidłową odpowiedź można uzyskać 1 punkt (**tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa!**). Wybraną odpowiedź zaznacz krzyżykiem na formularzu testu. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz krzyżykiem odpowiedź prawidłową.
Na rozwiązywanie testu i podanie odpowiedzi masz 75 minut.

POWODZENIA

Wykonując reakcję ksantoproteinową można potwierdzić obecność w materiale biologicznym:

☐	A	białek
☐	B	tłuszczu
☐	C	cukrów złożonych
☐	D	cukrów prostych

Podane poniżej aminokwasy należą do grupy aminokwasów egzogennych, z wyjątkiem:

☐	A	metioniny
☐	B	izoleucyny
☐	C	glicyny
☐	D	fenyloalaniny

Nieprawdą jest, że:

☐	A	półpłynna frakcja lipidowa decyduje o funkcji błon komórkowych
☐	B	strukturę i właściwości błony biologicznej można zmienić, działając na nie roztworami soli
☐	C	właściwości fizyczne błon komórkowych zależą od rodzaju kwasów tłuszczowych
☐	D	połączenia białek i fosfolipidów w błonie biologicznej mają charakter stały

Struktura pierwszorzędowa w białku determinuje również strukturę trzeciorzędową białka.

Dowodem na to jest:

☐	A	możliwość przywracania aktywności zdenaturowanym cząsteczkom niektórych białek przez ich powolną renaturację
☐	B	zdolność enzymów do rozpoznawania specyficznych substratów
☐	C	fakt, iż białka wykazują aktywność metaboliczną tylko przy określonym pH
☐	D	istnienie ogromnej różnorodności białek

Mimo ciągłych reakcji syntezy i rozpadu z równoczesną przemianą energii komórka zachowuje względnie niską entropię dzięki;

☐	A	obecności jądra komórkowego
☐	B	stałemu dopływowi energii ze środowiska zewnętrznego
☐	C	obecności enzymów
☐	D	wytwarzaniu związków wysokoenergetycznych

Skrobia i glikogen są podstawowymi substancjami zapasowymi, ponieważ:

☐	A	łatwo rozpuszczają się w wodzie
☐	B	nie zmieniają stosunków osmotycznych w komórkach
☐	C	łatwo dyfundują do środowiska zewnętrznego komórki
☐	D	nie są rozkładane przez enzymy znajdujące się w komórce

[] Zanalizuj i oceń zdania dotyczące energetyki reakcji metabolicznych:

- A. Źródłem energii wykorzystywanej w procesach anabolicznych wszystkich organizmów jest ATP.
B. Źródłem ATP wykorzystywanego w biologicznych reakcjach syntezy u większości organizmów są reakcje kataboliczne

Uważasz, że:

☐	A	zdanie A jest prawdziwe, B jest fałszywe
☐	B	oba zdania są prawdziwe, ale nie ma związku między nimi
☐	C	oba zdania są fałszywe
☐	D	oba zdania są prawdziwe i zdanie B wynika ze zdania A

[] Aby określić stopień pokrewieństwa między dwoma organizmami zwierzęcymi, należy:

☐	A	porównać skład chemiczny płynów ustrojowych
☐	B	określić podobieństwo składu chemicznego związków budulcowych tych organizmów
☐	C	porównać sekwencję aminokwasów w białkach
☐	D	stwierdzić wytwarzanie podobnych hormonów

[] W stałej temperaturze, w stałym pH, przy nadmiarze substratu szybkość reakcji jest:

☐	A	wprost proporcjonalna do stężenia enzymu
☐	B	początkowo wzrasta, a następnie ustala się na pewnym poziomie
☐	C	wprost proporcjonalna do stężenia substratu
☐	D	początkowo maleje, a potem szybko wzrasta

[] Inhibitor niekompetycyjny:

☐	A	nie ma wpływu na wartość stałej Michaelisa K_m i podwyższa maksymalną szybkość reakcji enzymatycznej
☐	B	podwyższa wartość stałej Michaelisa K_m i nie zmienia maksymalnej szybkości reakcji enzymatycznej
☐	C	obniża wartość stałej Michaelisa K_m i podwyższa maksymalną szybkość reakcji enzymatycznej
☐	D	nie ma wpływu na wartość stałej Michaelisa K_m i obniża maksymalną szybkość reakcji enzymatycznej

[] W roztworze hiperosmotycznym umieszczono erytrocyt ssaka i komórkę mięksiszową z liścia fasoli. Zaznacz zestaw prawidłowo opisujący zjawiska, które można zaobserwować:

☐	A	w komórkach zajdzie plazmoliza
☐	B	plazmoliza zajdzie tylko w przypadku erytrocytów człowieka
☐	C	plazmoliza zajdzie tylko w komórce mięksiszowej liścia fasoli
☐	D	w erytrocycie ssaka zajdzie hemoliza

[] Pojęć fotosynteza i asymilacja używa się niekiedy zamiennie. W rzeczywistości:

☐	A	pojęcie fotosynteza ma szerszy zakres niż pojęcie asymilacja
☐	B	jest to słuszne jedynie wtedy, gdy dotyczy odżywiania się roślin samożywnych
☐	C	pojęcie fotosynteza zawiera się w pojęciu asymilacja
☐	D	jest to słuszne, gdy te pojęcia dotyczą anabolizmu autotrofów

[] Wszystkie poniższe stwierdzenia dotyczące procesu fotosyntezy są prawdziwe z wyjątkiem następujących:

☐	A	rośliny gruboszowate akumulują w swoich tkankach duże ilości kwasów organicznych
☐	B	fotoukład I jest ewolucyjnie starszy od fotoukładu II
☐	C	rośliny runa leśnego osiągają największą wydajność fotosyntezy przy 1/10 intensywności pełnego światła słonecznego
☐	D	u sinic, należących do <i>Procaryota</i> , zarówno substraty, jak i produkty fazy jasnej fotosyntezy pozostają takie same, jak w komórkach bakterii

Badając wpływ rodzaju barwy światła na przebieg fotosyntezy, użyto jako filtru, wodnego roztworu dichromianu potasu. W wyniku działania filtru proces fotosyntezy najprawdopodobniej:

☐	A	nie będzie podlegał żadnym zmianom
☐	B	ulegnie znacznemu przyspieszeniu
☐	C	będzie przebiegać nieco wolniej
☐	D	zostanie całkowicie zahamowany

Filtr taki powinien:

☐	A	pochłoniąć całkowicie wszystkie rodzaje (barwy) światła
☐	B	przepuścić światło niebieskie, a pochłoniąć światło żółtoczerwone
☐	C	przepuścić światło żółtoczerwone, a pochłoniąć światło niebieskie
☐	D	przepuścić wszystkie rodzaje (barwy) światła

Woda w fazie świetlnej fotosyntezy:

☐	A	jest środowiskiem reakcji fotochemicznych
☐	B	zapobiega inaktywacji termicznej białek enzymatycznych
☐	C	jest donorem elektronów do redukcji NADP
☐	D	pochłaniając kwant światła, ulega fotolizie z wydzieleniem tlenu

Oddychanie tlenowe różni się od oddychania beztlenowego:

☐	A	substratem oddechowym
☐	B	dehydrogenacją substratu
☐	C	wytwarzaniem cząsteczek ATP
☐	D	akceptorem elektronów i protonów wodoru

Nieprawdą jest, że:

☐	A	w czasie oddychania komórkowego wytwarza się zawsze dwutlenek węgla
☐	B	utlenianiu triozy do kwasu pirogronowego towarzyszy redukcja NAD
☐	C	wydajność energetyczna glikolizy wynosi około 2%
☐	D	redukcja pirogronianu jest połączona z utlenianiem NADH ₂

Podjęcie czynności oddechowej przez noworodka spowodowane jest:

☐	A	różnicą ciśnienia w powietrzu atmosferycznym i w płucach, co powoduje zassanie powietrza
☐	B	podjęciem akcji serca i rozszerzeniem zapadniętych dróg oddechowych
☐	C	zakwaszeniem krwi i pobudzeniem ośrodka oddechowego w rdzeniu przedłużonym
☐	D	wzrostem stężenia tlenu i pobudzeniem ośrodka oddechowego w śródmózgowiu

Przy bardzo silnym uwodnieniu gleby, np. po długotrwałych ulewach, rośliny:

☐	A	nadmiernie transpirują
☐	B	mogą nie pobierać wody z powodu suszy fizjologicznej
☐	C	posiadają słabo rozwinięty system korzeniowy
☐	D	wydzielają nadmiar wody przez hydatomy

Włókna użytkowe lnu i konopi to:

☐	A	włókna drewna pierwotnego
☐	B	włókna łyka wtórnego
☐	C	włókna drewna wtórnego
☐	D	włókna łyka pierwotnego

Objawem przejścia roślin nasiennych z fazy wegetatywnej w generatywną jest:

☐	A	pojawienie się kwiatów z pręcikami i słupkami
☐	B	proces zapylenia i rozwój łagiewki
☐	C	wytworzenie owoców i nasion
☐	D	pojawienie się w stożku wzrostu zawiązków kwiatowych

Ruch pręcików berberysu wywołany działaniem bodźca dotykowego nie może być przykładem:

☐	A	przystosowania roślin do zapylania kwiatów
☐	B	przystosowania roślin do okresu zerowania owadów
☐	C	zmian turgorowych zachodzących w komórkach pręcików
☐	D	istnienia ruchów sennych u roślin

Nieprawdą jest, że:

☐	A	zarodek mszaków i paprotników powstaje z zygoty
☐	B	zarodek mszaków i paprotników rozwija się w rodni i w miarę rozwoju rozrywa jej ścianę
☐	C	zarodek mszaków i paprotników jest tworem diploidalnym, rozwijającym się z zapłodnionej komórki jajowej
☐	D	zarodek mszaków i paprotników przechodzi okres spoczynku

Zwalczając komara widliszka, żywiciela zarodźca malarii, przerywa się cykl rozwojowy tego pasożyta, uniemożliwiając mu bezpośrednio:

☐	A	rozmnażanie się płciowe i bezpłciowe, a w konsekwencji wytwarzanie wrzecionowatych postaci inwazyjnych
☐	B	wielokrotne bezpłciowe podziały form pełzakowatych
☐	C	przekształcanie schizontów w haploidalne komórki - gametocyty
☐	D	bezpłciowe podziały postaci pełzakowatych na bardzo liczne formy inwazyjne

Okoń unosi się w wodzie bez żadnego wydatku energii na pływanie, ponieważ:

☐	A	ciało ryby ma taki sam ciężar jak woda
☐	B	posiada płetwę ogonową, główny narząd napędowy
☐	C	woda stanowi oparcie dla krótkich, ale szeroko rozstawionych płetw parzystych
☐	D	łączna gęstość ciała ryby jest taka sama jak gęstość wody

Cecha błędnie przypisywana gadom jest (są):

☐	A	jeden kłykiec potyliczny
☐	B	obecność błon płodowych i obojczyka
☐	C	obecność kory mózgowej
☐	D	cztery części mózgu

Wskaż błędną informację dotyczącą układu krążenia ssaków:

☐	A	serce otoczone jest błoną surowiczą
☐	B	zatoka żylna wchodzi w skład prawego przedsionka
☐	C	z lewej komory wybiega lewy łuk aorty
☐	D	krew odtleniona tętnicami płucnymi podąża do płuc

Łososie podczas wędrówki na tarło:

☐	A	rozpoczynają aktywny transport jonów z ciała do środowiska zewnętrznego
☐	B	przestają pić wodę, a ich skrzela biorą aktywny udział w uzupełnianiu niedoboru jonów w płynach ciała
☐	C	zatrzymują mocznik w osoczu krwi
☐	D	zaczynają pić wodę, aby wyrównać ciśnienie osmotyczne płynów ustrojowych względem środowiska zewnętrznego

Wszystkie informacje dotyczące tkanki nerwowej są prawdziwe z wyjątkiem:

☐	A	tkanka nerwowa składa się tylko z neurocytów
☐	B	dendryty rozgałęziają się niemal zaraz po opuszczeniu neurocytu
☐	C	neurony powstają w toku rozwoju embrionalnego z ektodermy
☐	D	neurocyt wraz z wypustkami nosi nazwę neuronu

[] Wydzielnicze IgA (S-IgA):

☐	A	przedostają się u człowieka z krwi do błon śluzowych
☐	B	zawierają IgA w dwóch podklasach : IgA1 i IgA2
☐	C	są przekazywane w życiu płodowym przez łożysko z krwi matki do dziecka
☐	D	mają mniejszą masę cząsteczkową niż przeciwciała IgG w surowicy

[] O histaminie, jednym z najważniejszych mediatorów zapalenia, można powiedzieć, że::

☐	A	produkowana jest przez komórki tuczne, neutrofile i makrofagi
☐	B	produkowana przez neutrofile i powoduje degranulację ziarnistości
☐	C	produkowana przez makrofagi jest główną przyczyną alergii
☐	D	produkowana przez mastocyty i bazofile zwiększa przepuszczalność naczyń

[] Substancje określane mianem mediatorów zapalenia odpowiadają za:

☐	A	przepuszczalność naczyń dla komórek obronnych i adhezję
☐	B	dopływ krwi do miejsca infekcji, przepuszczalność naczyń i migrację komórek
☐	C	migrację komórek, adhezję i fagocytozę
☐	D	migrację komórek, fagocytozę i tworzenie nadtlenków

[] Wybierz zdanie prawdziwe: W procesie tworzenia odruchu warunkowego:

☐	A	bodziec warunkowy musi działać później, zaraz po zadziaaniu bodźca bezwarunkowego
☐	B	bodziec obojętny stanie się bodźcem warunkowym, gdy działanie jego bezpośrednio poprzedza działanie bodźca bezwarunkowego
☐	C	bodziec obojętny staje się bodźcem warunkowym wtedy, gdy jego działanie zaczyna się równocześnie z działaniem bodźca bezwarunkowego
☐	D	bodziec obojętny staje się bodźcem warunkowym wówczas, gdy zaczyna działać później, zaraz po zadziaaniu bodźca bezwarunkowego

[] Podstawowe znaczenie witaminy K (filochinonu) dla organizmu przejawia się w:

☐	A	regulacji przemian wapniowo-fosforowych i kierowaniu metabolizmem tkanki kostnej
☐	B	regulowaniu procesami oddychania komórkowego i procesami krzepnięcia krwi
☐	C	regulacji procesów krwiotwórczych, zwłaszcza wytwarzania erytrocytów w szpiku kostnym
☐	D	prawidłowym funkcjonowaniu naskórka, ochronie przed poronieniem i udziale w utlenianiu biologicznym

[] Kod genetyczny jest trójkowy. To znaczy że:

☐	A	trzy kolejne aminokwasy są wyznaczane przez jeden kodon
☐	B	trzy kolejne kodony wyznaczają jeden aminokwas
☐	C	trzy kolejne nukleotydy stanowią kodon wyznaczający aminokwas
☐	D	trzy kolejne nukleotydy wyznaczają trzy aminokwasy

[] W *locus white* u muszki owocowej (*Drosophila melanogaster*) występuje 14 alleli. Wykazują one kolejno w stosunku do siebie dominację zupełną. Ile fenotypów warunkują te allele?

☐	A	należy to ustalić eksperymentalnie przy pomocy szeregu krzyżówek
☐	B	fenotypów jest tyle ile genotypów to znaczy 105
☐	C	fenotypów jest tyle ile alleli to znaczy 14
☐	D	fenotypy są dwa: oczy czerwone i oczy białe

[] U ludzi o płci dziecka decydują chromosomy przekazane od:

☐	A	matki
☐	B	matki i ojca
☐	C	ojca
☐	D	matki i ojca ale wpływ matki jest większy

[] Rodzice heterozygotyczni pod względem alleli warunkujących barwę oka (B – piwne, b – niebieskie) mają trójkę dzieci o oczach piwnych. Ich czwarte dziecko będzie miało oczy:

☐	A	piwne, skoro w rodzinie rodzą się dzieci o oczach piwnych
☐	B	niebieskie, co wynika z krzyżówki
☐	C	niebieskie lub piwne z prawdopodobieństwem 25% i 75% odpowiednio
☐	D	niebieskie lub piwne, ale przy czwartym dziecku wyższe prawdopodobieństwo mają oczy niebieskie

[] Bardzo istotny punkt teorii chromosomowej Morgana stwierdza, że prawdopodobieństwo zajścia *crossing over* jest takie same w każdym punkcie chromosomu. Wybierz zdanie prawdziwe:

☐	A	Morgan ustalił eksperymentalnie, że prawdopodobieństwo zajścia <i>crossing over</i> jest takie same w każdym punkcie chromosomu i eksperymenty te są do dziś uważane za wzorcowe
☐	B	Morgan założył, że prawdopodobieństwo zajścia <i>crossing over</i> jest takie same w każdym punkcie chromosomu i jego założenie okazało się prawdziwe
☐	C	Morgan założył, że prawdopodobieństwo zajścia <i>crossing over</i> jest takie same w każdym punkcie chromosomu i jego założenie okazało się nieprawdziwe
☐	D	Morgan ustalił eksperymentalnie, że prawdopodobieństwo zajścia <i>crossing over</i> jest takie same w każdym punkcie chromosomu, ale jego eksperymenty były nieprawidłowe

[] Z krzyżówki testowej podwójnej heterozygoty CcDd otrzymano dużo osobników typu rodzicielskiego i znikomo małą grupę rekombinantów. Oznacza to że:

☐	A	geny c i d są ze sobą niesprężone
☐	B	geny c i d są ze sobą sprężone w sposób absolutny
☐	C	geny c i d są ze sobą sprężone i leżą na chromosomie w niewielkiej odległości
☐	D	geny c i d są ze sobą sprężone i leżą na chromosomie w dużej odległości

[] W genetyce człowieka często wykorzystuje się analizę rodowodów, jako serię krzyżówek, które już zaszły. Na podstawie rodowodu można ustalić czy cecha interesująca badacza jest dominująca czy recesywna albo czy jest autosomalna bądź sprężona z płcią. Aby rozpoznać cechę sprężoną z płcią należy zwrócić uwagę na:

☐	A	dziedziczenie w prostych liniach żeńskich, jeśli cecha nie dziedziczy się od matki do córki to jest sprężona z płcią
☐	B	dziedziczenie w kolejnych pokoleniach, jeśli cecha przeskakuje pokolenia to jest sprężona z płcią
☐	C	dziedziczenie w prostych liniach męskich jeśli cecha nie dziedziczy się od ojca do syna to jest sprężona z płcią
☐	D	pojawianie się cechy w rodzinach gdzie rodzice jej nie wykazują, jeśli występują takie zdarzenia to cecha jest sprężona z płcią

[] Mutacje zmiany sensu mogą mieć następujące konsekwencje dla swojego nosiciela:

☐	A	są zawsze letalne
☐	B	są letalne, neutralne i korzystne
☐	C	są letalne i neutralne, nigdy korzystne
☐	D	są zawsze neutralne

[] Białe ciała krwi u człowieka mogą mieć różną liczbę chromosomów u osoby o prawidłowym kariotypie. Białe ciała krwi o 69 chromosomach jest:

☐	A	aneuploidalne
☐	B	monoploidalne
☐	C	alloploidalne
☐	D	autopoliploidalne

[] Normalne słyszenie u człowieka wynika ze współdziałania komplementarnego genów D i E. Żeby para niesłysząca miała 100% dzieci słyszących to ich genotypy muszą być następujące:

☐	A	DdEe x DdEe
☐	B	Ddee x ddEe
☐	C	DDee x ddEE
☐	D	DDEE x ddee

[] Z testowego kojarzenia heterozygoty AaDd uzyskano 178 osobników Aadd, 25 osobników AaDd, 31 osobników aadd i 183 osobniki aaDd. Ustal czy geny a i d są sprzężone ze sobą i jeśli tak to w jakiej odległości się znajdują na chromosomie:

☐	A	nie są sprzężone
☐	B	są sprzężone i leżą w odległości 13,4 jednostek mapowych
☐	C	są sprzężone i leżą w odległości 15,5 jednostek mapowych
☐	D	są sprzężone ale z tych danych nie można wyliczyć odległości

[] U psów umaszczenie czarne dominuje nad czekoladowym a włos krótki nad długim. Sukę czekoladową o sierści długiej pokryto psem czarnym o sierści krótkiej, urodziła wyłącznie szczenięta czarne o sierści krótkiej. Następnie tą samą sukę pokryto innym psem ale też czarnym o sierści krótkiej. Tym razem urodziła szczenięta czarne o sierści długiej i krótkiej oraz czekoladowe o sierści długiej i krótkiej. Podaj genotypy obu psów:

☐	A	pierwszy pies jest podwójną heterozygotą a drugi podwójną homozygotą dominującą
☐	B	pierwszy pies jest podwójną homozygotą dominującą a drugi podwójną heterozygotą
☐	C	genotypy psów są niemożliwe do ustalenia na podstawie danych zawartych w zadaniu
☐	D	pierwszy pies jest podwójną heterozygotą a drugi podwójną homozygotą recesywną

[] Czy zmiany ewolucyjne jednego gatunku mogą wpływać na zmiany innych gatunków?

☐	A	nie, gatunki ewoluują niezależnie od siebie
☐	B	tak, wszystkie gatunki ewoluują wspólnie
☐	C	tak, ale tylko w ekosystemach pierwotnych
☐	D	tak, ale tylko jeżeli te gatunki są powiązane jakimiś interakcjami

[] Czy można powiedzieć, że organizmy różnych gatunków współpracują dla wspólnego dobra środowiska?

☐	A	tak, na tym polega ewolucja cech wspólnych u różnych gatunków
☐	B	tak, dzięki temu warunki środowiskowe nie ulegają pogorszeniu
☐	C	tak, ale tylko niektóre organizmy
☐	D	nie, każdy organizm dba jedynie o własne dobro

[] Równikowe lasy deszczowe są przez niektórych uważane za producentów tlenu dla całej Ziemi i nazywane „płucami świata”. Czy to określenie jest słuszne?

☐	A	tak, produkują bardzo duże ilości tlenu
☐	B	tak, choć co prawda nie produkują dużo tlenu, ale bardzo dużo go gromadzą
☐	C	nie, co prawda produkują dużo tlenu, ale równie dużo tlenu zużywają same
☐	D	nie, mają co prawda bardzo wysoką produkcję pierwotną, ale także ogromną akumulację materii organicznej w glebie